

ТИТДИЗ КАГЪАЗ

Гизаф аьлимари кІурайиси, Гирами Рюгьну Павелихьди му кагъаз, думу йикІайиз улихьна, Римдиъ бикІуз гьитуб ву. Му кагъаз Крит островдиин Аллагьдин гьуллугьнаъ айи Титдиз дибикІнайиб ву. Павели му островдиин Тит, чан аьхиримжи сиягьятназ дуфнайиган, гьитну имбур вуйи. Думу мушв'ин Аллагьдихъ хьугьнайидарин гьайгьушнаъ духьну ккундийи. Думу дицикьан рягьят ляхин даи. Крит агьларин хасиятнакан аьгью Павел, дурариз ачухьди кьаршу гьедергуйи. Аллагьдин вакилиз Ужувлан хабар душв'ин ухди дюз дарушвахьинди илтІибкІбакан аьгью гьабхьнийи. Ужувлан хабарнакан каламар дапІнайи. Хьугьрударин арайиъ кьайда, гьюрмат адайи. Аллагьдин халкьдин арайиъ гьалабулугьар гьитІиккуз ккунди, сакьюдар кучІлин хьугьрудари, гьубкьу жюрейин мумкинвалар ишетмиш апІуйи. Гьамциб гьял себеб вуди Гирами Рюгьну Павелихьди Титдиз кагъаз бикІуз мажбур апІуру ва дугъаз Критдиин хьугьрудар саб хилди хьуз кюмек апІуру буйругьар тувру. Дидихьди сабси, Титдиз каламар ашкар апІбаъ, лазим вуйибкьан ижмишин улуп кІури, насигьятарра тувру. Кагъзиъ гизафси Аллагьдин рягьимлувалин уьрхру кьувватназ фикир тувра.

1¹Узу, Аллагьдин гьуллугьнаъ айи ва Иса Месигьдин вакил Павел, Аллагьди кадагьнайидар хьугьувалихьна хуз, гьякь'валин кІулиъ тІауз, дюзди Аллагьдиз гьюрмат фици апІуруш улупуз ва ²дурарик гьаргандин уьмрин умуд капІуз гьяьнайир вуза. Дициб уж'вал вари дюн'я арайиз хайиз улихьна гьич саб вахтнара

кучІал дарапІру Аллагъди тувнайи гаф ву. ³Чав дебккнайи вахт гъафиган, Дугъу дюн'яйиз Чан Гаф гъаьну. Гъадму Гафнакан вуйи Хабар рабгъувал Аллагъдин, ухъу Уърхрурин, ниятнининди уз'ина ихтибар дапІна.

⁴Узухъди саб хъугъувалин йиз дугъри бай Тит, Адаш Аллагъдихъан ва ухъу Уърхру Иса Месигъдихъан уж'вал ва мясляьт ибшривуз.

Критдиин Титдин вазифйир

⁵Узу уву Критдиин гъял дапІну адру вари ляхнар гъял апІбан бадали ва гъарсаб шагъриь хъугърударин арайиь аьхюдар дерккбан бадали гъитунзаву. ⁶Узу гъапиганси, дерккру аьхюдар марциди яшамиш шулайидар духъну ккунду – саб ражаритІан хпир духну адрударикан; дурарин веледар хъугърудар вуди ккунду, я гъич саб жюрейин хлиан идитнайивал ва хъпебехърувал дурарик кади ккундар. ⁷Фицики Аллагъдин гъуллугъниин али аьхюр Гъадгъан ляхнар кІули гъахурайир ву ва дицир саб гаф кайир духъну ккундар. Дициб гъуллугъниин, чав кІурубтІан аьгъдур, я хъял гъюрур, пияниска, элегрур, я пулиь улар айир духъну ккундар. ⁸Хъа, гъатци, дицир кас хялар къабул апІрур, уж'вал апІрур, фикирлур, дюзвал ккунир, намус-гъир'ят айир, учв чан хилиь дисуз шлур вуди ккунду. ⁹Думу улупурайи аьгъюваларикк кІул ккиврур, гъякъ гафнан терефкар вуди ккунду; хъпехърудариз сагъ насигъятариинди кюмек апІрур, хъа хъпебехърудар, чаз къаршу гъедергрудар ашкар апІуз аьгъюр духъну ккунду.

¹⁰Фицики гизафдар гъич саринра гъюкум къабул дарапІрудар шулу, лягълягъчйир ва футнакрар-кучІляхяр, гизафна-гизафси дицдар адмийир суннат дапІнайидарин арайиь а. ¹¹Дурари кІулди хизанар пуч апІури хъюгъру; чпин ужуз хайирнахъди, аьгъю дубхъну ккуниб улулупди, фукІа дару каламарихъан хъчІихури шлуган, дурарин ушвниь итІибшвури ккунду. ¹²Дурарин сар пайгъамбри гъапну: «Критдин агълар – гъарган кучІлар апІрудар, вягъши гъяйванатар, темплар, адрацІру фунар ву!».

¹³Му дугъридан гъякъ ву. Гъаддиз дурарин, саб гъяйифвал ктарди, гъякъяр унтІаь атІри апІин; гъит, дурар сагъ хъугъува-лихъна гъюри; ¹⁴гъит, жугъдари кадагънайи махъварихъан дурар ярхла ишри ва гъякъналан улдугнайидари кІурайиб дарапІри.

¹⁵ Марцидариз вари марщиб ву, хъа кацІнайдариз ва хътругъ-рудариз марщиб фукІара адар, гъаз гъапиш, дурарин фагъумра, намус-гъир'ятра кацІнайидар ву. ¹⁶ Дурари, чпиз Аллагъ абгъячуз, кІури, гъисаб апІура, хъа чпин ляхнар-тІулариинди Думу ярхла апІура. Гъадрар ву думу намуссузар, мютІюгъ дарудар, гъич саб ляхнизра хай дарудар.

Гъякъ абгъюваларихъди хъуб

2 ¹Уву, гъякъ абгъювалари фу тІалаб апІураш, дупну ккунду. ²Яшлуйириз чпин кІул'инди фикир апІуз улуп: ужубна-харжиб абгъю апІури ишри, гъюрматназ лайикъди ишри, фикирлуди ишри, ижми хъугърудар ишри, ккудудубкІру масанвалиъ ишри, мюгъкамди сабурлудар ишри. ³Гъаци улуп яшлу дишагълийиризра: намуслуди яшамиш шлуганси, футнийир дарагъди, убхъ-рубдиъ улар адрахъруси; гъит, жигъил швушвариз ужувлар апІуз улупри. ⁴Дурарихъди чпин жилар ккун апІуз гъитри; чпин веледарихъ юкІв хъипри; ⁵абкъюллуди фикир апІрудар ишри, чІат ул адрударди вердиш ишри, хулан гъайгъу кайидар ишри, уж'вал кайидар ишри, Аллагъдин Хабар аскан даршлуси, чпин жиларихъ хъпехърудар ишри. ⁶Гъаци жигъиларра ишри: дурариз чпи хилиъ дисуз шлуси улуп. ⁷Уву дурариз вари яв алдабгъурайи ликдииндина ляхнариинди чешнеди гъуз. Гъит, уву улупурайи абгъювалар лап кІваантІан ва гъюрматназ лайикъ ишри, ⁸ихъ душмнарехъан ухъуз фукІара чІуруб пуз даршлуганси ва дурариз чпиз нач шлуганси, яв гаф-чІал сагъиб ва гъич саб гъалатІ ктруб ибшри.

⁹ЛукІариз улуп: вари чпин абхюдарихъ хъпехърудар ишри; кІуруб апІрудар ишри; гафариз къаршу удудучІври, ¹⁰гъитІибкІрудар ваъ, хъа ухъу Уърхрурикан – ихъ Аллагъдикан вуйи абгъювалар хъана артухъ уткан ва такабур апІру гъубкІу ихтибар алидар ишри.

¹¹Фицики Аллагъдин зурба вуйи ужувлу вари инсаният уърхюз шлу аквнахъди ккапІнийи. ¹²Аллагъдин ужувлу ухъуз гъаму дюн'яйиъ, аллагъсуз уъмрихъан ва му дюн'яйин тямгъярихъан ярхла духъну, жвув хилиъ дидисну, марщиди ва намуслуди яшамиш йихъ кІурахъуз. ¹³Диди ихъ умудар тамам шлу хушбахтавар Йигъ гъяйиз ккилигури гъузуз улупурахъуз. Думу Йигъ Чан аднаъди зурба вуйи Аллагъ ва ухъу Уърхрур – Иса Месигъ гъюру Йигъ

хьибди. ¹⁴Ухьу законсузваликкан азад апІбан бадали, Чаз дурукьнайи халкъ марцц апІбан бадали ва думу халкъ, вари юкІв хьипну, уж'вал апІуз улихь гьагъбан бадали, Гьадгъу ухьхъанди Чан жан тувну.

¹⁵Магъа гьамцдар аьгъювалар улуп. Яв вари гьюкум улихь гьапІну, дурарик юкІв капІ ва тахсрар улупури гъуз! Ва гьит, гьич сарихъанра увухьинди хъюхъ за дапІну лигуз дарибшри!

Дугъри вуйи уьмрикан

З¹Дурариз гьюкум гьабхрударихъ ва аьхюдарихъ хъебехъну ккунивал кІваин апІури гъуз; гьарсаб ужувлан ляхин апІуз гьязурди ишри, ²гьич затра люкьнар дарапІри, гьюзатар гьитИитИиккри вари адмийирихъна ккунивалиинди ва гьюдливалиинди ишри.

³Улихъди ухьура ахмакьарди гьахьидар вухъа: кІул'ин зигрудар, алдатмиш дапІнайидар, хьуз мумкин вуйи вари тьмягъярин ва ягъ адру кьукьарин лукІар вуйхъа, хъюлу ацІну ва гьанихвали ургури яшамиш шули гьахъунхъа, чиб-чпин хъял ади ва чиб-чпи даккунди гьахъунхъа. ⁴Хъасин дюн'яйиз ухьу Уьрхрур – Аллагъдин уж'вал ва Дугъан инсанарихъна вуйи масанвал гьафну. ⁵Думу, ухьу апІури гьахъи ихъ «гъякъ ва дугъри» ляхнариз дилигну, Гьафир дар, хъа Чан уж'валилантина гьаци гьабхьиб ву. Дугъу ухьу гьюрхну, штухъди марцц дапІну, таза алаъну ва Гирами Рюгънахъди цийи гьапІну. ⁶Дугъу Чан Рюгъ, ухьу Уьрхруриланмина – Иса Месигъдиланмина ухъ'ина, кІюгъялвал адарди, улузну. ⁷Дугъан зурба вуйи ужувлиинди ухьу, гъякъ дапІнайидар, умуд кивнайи гьаммишандин уьмур рубкъру насларди гъуз-дихъа. ⁸Мурар дугъри гафар ву.

Узуз уву гьаму гъякъяр дурарин юкІвариъ тІаъри ккундузуз. Гьит, Аллагъдихъ хьугърудар, ужувлар апІури, ацІри. Хъа мици хьуб варидариз успагъи ва мянфяаьтлу ляхин ву. ⁹Аммаки ахмакъ улхбарихъан, архьириккан вуйи гьюзатарихъан, гьярхьуваларихъан ва Къанундин кІуллан кчІихуваларихъан ярхлади гъуз. Мурар ичИи ва хайирсуз ляхнар ву. ¹⁰Хъа гьюзат гьипуз ккунириз, сабан-кьюбан чан дюз дарувал улуп, хъасин дицирихъди сарун аьлакьа мигъибтан. ¹¹Агъю йибхъ, дицир кас чІур гьахьир ва гунагъкар ву, дугъу чав чак тахсир кипна.

¹²Узу увухъна Артем ясана Тихик гъаиган, узухъна Никополь-диз гъюз ял апІин; узу душваъ къюрд адапІуз къаст гъапІунза. ¹³Ккун апІуразавукан, законарикан аъгъю Зенасдихъанна Аполоссдихъан чпи гъярайи рякъ давам апІуз кюмек апІин: дурариз фукІа-мукІа ккимиди мигъибтан. ¹⁴Гъит, ужудар ляхнар апІури, ихъдаризра дарс ибшри ва гъудрубкІрушваъ кюмек апІуз дубгъри, хъа гъадмуган дурарин уьмур бегъер хруб хъибди.

¹⁵Увуз узухъди гъамшваъ айи варидари саламар хътаура. Ухъу ккуни вари хъугънайидариз саламар йип. Гъит, учвухъди варидарихъди Аллагъдин уж'вал ибшри!